

De keien zijn te huur

Take it easy”, zegt de kolonel als een bevel over de radio, wanneer ik verzoek terug te mogen vliegen naar Marokko. „Engine problems”, verklaar ik, „mijn motor loopt heet.”

De harde wind die ik bij vertrek van het schiereiland aan de Noord-Afrikaanse westkust in de rug had en die me met een snelheid van 180 km per uur over de baai blies, heb ik op mijn terugtocht op de neus. De snelheid zakt terug naar 60 kilometer per uur. De temperatuur in de cockpit stijgt naar 50 graden. Het metaal van het vliegtuigje wordt te heet om aan te raken. Ik wil ontsnappen aan de hitte en klim omhoog boven de brandende woestijn. Maar de hitte achtervolgt me terwijl ze, met het toenemen van de hoogte, zou moeten afnemen. Mijn ogen zijn gefixeerd op de meter, de naald schrijft steeds meer in het rood. Bang voor een vastloper durf ik niet meer terug over het open water. Nerveus maar zelfverzekerd zet ik de terugtocht in. Met een grote boog over het eeuwig verlaten strand vlieg ik naar Dakhla, de zuidelijkste, meest geïsoleerde stad van de Spaanse Sahara. „Het is hier net Guantánamo Bay”, zei de man in de kazerne die mijn autorisatieverzoek naar Mauretanië faxte.

„Temperatuurinversie”, zegt de kolonel wanneer ik weer beneden sta. Komt hier voor. Een fenomeen waarbij koele oceaanwind onder de hete woestijnlucht schuift. „I wanted you to calm down, psychology”, legt hij uit. „I helped many pilots in an accident out.” Wat nu, denk ik bezorgd. Hoe

Joost Conijn doet verslag van zijn tocht in een zelf gebouwd vliegtuigje naar Oost-Afrika. Boven Mauretanië noteert hij: „Mijn leven is gered, ik zie auto’s door het zand kruipen.”

raak ik hier weg, hoe ga ik de hitte van het Afrikaanse continent trotseren? De kolonel, strenge afstandelijke blik, telefoneert, laat een timmerman uit de stad komen die met een klein zaagje de luchtgaten in de motorkap vergroot: „You can’t say the Moroccan army didn’t helped you out of trouble”, zegt hij trots en zonder enige zelf-relativering.

De ochtend is nog koel. Heel vroeg, tegelijk met de zon, stijgt ik op om verder de woestijn over te vliegen naar Mauretanië. Uren vlieg ik over de levenloze vlakte. Mijn leven is gered, bij de grens zie ik auto’s door het zand kruipen, hun weg zoekend door het mijneveld. Laag vlieg ik over Nouadibou, een grid van vierkante huisjes rijst op uit het stoffige zand. De

haven is een kerkhof van gestrande scheepswrakken. Ik land op de lange baan in het centrum van de stad.

Om het vliegtuig te verankeren rol ik grote stenen onder de vleugels. Een man komt helpen. „Hoe lang blijf je?” vraagt hij. „De keien zijn van mij”, zegt hij, „maar ze zijn te huur, geen probleem”, en hij stelt een dagtarief voor me vast.

Met in beide handen een lege jerrycan verlaat ik het vliegveld, mijn schoenen happen in het warme avondzand. De eerste auto die ik tref, stopt – deuken, roest, grote barsten in de voorruit. De bestuurder heeft zijn hoofd gewikkeld in een doek, tegen het stof.

Het frequent gebruik van de claxon is essentieel voor een verkeersdeelnemer. Je rijdt door de berm, over de stoep, tegen het verkeer in, waar je maar wilt. Geen probleem, maar toeter, zodat ze weten dat je eraan komt.

Iedereen neemt iedereen mee. Wanneer je een auto hebt, ben je een taxi.

„I like yellow men”, zegt mijn chauffeur vriendschappelijk, „give me your number.” We rijden door de onverlichte stad en stoppen voor een huis met een schaars geklede dame in de deuropening, kinderen aan haar rokken. „These are my boys”, zegt hij trots. „Do you like women? You can have my sister.” „I’m too tired”, antwoord ik en dat is ook echt zo. Laten we dan eerst iets gaan drinken, stelt hij voor.

De hemel boven Nouackshott is gehuld in oranje stof. Het zicht reikt niet tot het einde van de landingsbaan. Wanneer de wind uit de woestijn komt, neemt hij zand mee. Om te vliegen moet je minimaal drie

kilometer voor je uit kunnen kijken.

Op het platform rollen mannen een rode looper uit. Zandkleurige legerjeeps, uitgerust met een kanon achterop komen eerst samen en verstoppert zich dan verspreid langs de baan. Soldaten in camouflagepakken rukken uit en vormen een gesloten hek rondom het platform. De militaire fanfare – blauwe jasjes, koperen blaasinstrumenten – marcheert naar zijn plek langs de looper.

Hoogwaardigheidsbekleders in nette pakken en dames in felgekleurde pofjurken op hoge hakken stellen zich op aan het begin van de looper. Met onze ellebogen op de balustrade slaan Henno en ik de repetitie vanachter de schermen gade tot een militair met de loop van zijn geweer ons beveelt naar binnen te verdwijnen. De president van Mauretanië arriveert in een slank, zwart, glimmend regeringstoestel met zilver spiegellende ruiten. De lucht trilt, handen worden geschud en binnen enkele seconden is de voorstelling gedaan, en de president verdwenen. De soldaten slaan elkaar als kameraden op de schouders, de geoliede exercitie beklinkend. Vanachter de lamellen maak ik undercoverfoto’s. Twee militairen dringen onverwachts de ruimte binnen en betrappen me op heterdaad. Wie ben ik en wat doe ik hier? Ze wissen de foto’s van het toestel en doorzoeken mijn bagage. Le petit avion, ik wijs ze mijn vliegtuigje, geparkeerd op het hoekje van het platform, ik ben de piloot leg ik uit.

Henno oppert dat het misschien slim is om even in de stad te verdwijnen om iets te gaan eten.